

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Даниела Кирилова Пиларска, Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН

Относно: дисертационния труд на редовен докторант Никола Сашов Бънков на тема „Състав, разпространение и екологична характеристика на текамебните съобщества от сфагновите мъхове в България“ за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Зоология“

Представеният дисертационен труд е посветен на текамебната фауна от сфагнови мъхове в България. Той включва 170 страници с 23 таблици и 54 фигури.

Целта на докторската дисертация е да се характеризират видовият състав, разпространението и екологичните особености на сфагнофилните черупчести амеби от България. Тя е осъществена чрез успешното изпълнение на пет основни задачи, включващи установяването на видовия състав, разпространението на черупчестите амеби в сфагновите мъхове от България, определяне на тяхната доминантна структура и екологични особености, установяване на разпространението, състава и структурата им в зависимост от вида на изследваните мъхове от род *Sphagnum* и някои параметри на околната среда, както и получаване на нови данни за морфологията и ултраструктурата на някои специфични видове сфагнофилни видове текамеби.

Обектът на изследване е удачно подбран. Докторантът събира и изследва общо 266 проби от сфагнофилни текамеби от 133 находища в планините Витоша, Стара планина, Рила, Пирин и Родопите, характеризиращи се с най-голямата концентрация на сфагнови мъхове в България. Приложените от Никола Бънков съвременни и релевантни методи показват, че той има добри практически умения и познания за таксономията, морфологията и екологията на черупчестите амеби.

Получените оригинални резултати представляват несъмнен научен принос и са значими не само за българската, но и за световната наука. Те са основани на изследването

на много голям брой проби от текамеби, събирани в България, което ги характеризира като убедителни и надеждни.

Формулираните от докторанта приноси в дисертационния труд са в областта на таксономията, фаунистиката и екологията на текамебите. По-важните таксономични приноси включват описването на 2 нови вида за науката текамеби, извършване на таксономична ревизия на сфагнофилните текамеби, съобщавани досега в България и получаване на оригинални данни за ултраморфологията на черупката на 120 вида текамеби. Към фаунистичните приноси се отнасят установяването на 5 нови рода и 10 вида за фауната на България и представянето на нови данни за текамебната фауна на Стара планина, включваща 110 вида от 36 рода. Екологичните приноси включват установяването на доминантната структура на изследваните текамебни сфагнофилни съобщества, определянето на фаунистичното сходство между тези съобщества както в изследваните пет планини, така и в сфагновите мъхове. Чрез използването на различни индекси е направена оценка на структурната характеристика на изследваните сфагнофилни текамебни съобщества, а чрез ординационни анализи на разпространението на текамебите са идентифицирани факторите на средата, оказващи най-голямо влияние върху текамебната сфагнофилна фауна.

Авторефератът е оформен според изискванията и съответства на представените в дисертацията резултати и изводи.

Докторантът е представил списък от 4 научни публикации, от които в 3 са публикувани резултатите от дисертацията. И трите са в списания с импакт фактор, 1 с Q2, 1 с Q3 и 1 с Q4. Участието на докторанта в 6 международни научни конференции, както и в 3 проекта демонстрира неговата активна научна и експертна дейност и умението му да работи в екип с други изследователи.

Представените 21 цитирания, от които 15 в списания с висок импакт фактор, са доказателство за международното признание на докторанта.

Заклучение: По своя обем, съдържание и научни приноси дисертационният труд отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Представения дисертационен труд несъмнено има оригинален приносен

характер. Докторантът е придобил сериозен научно-изследователски опит, овладял е и приложил съвременни методи. Получените резултати са умело анализирани, дискутирани и подкрепени с добре формулирани изводи и приноси с теоретично и практическо значение, което е важна предпоставка за реализирането му като специалист в областта на протозоологията.

Всичко това ми дава основание убедено да подкрепя присъждането на образователната и научна степен “Доктор” на Никола Бънков.

Изготвил становището:

проф. д-р Даниела Кирилова Пиларска